

Anders Mondrup
Avlsdirektør
Roskilde

Analyse af dækningsbidrag

Frøudbyttet i græs og kløver endte på indeks 107 i forhold til fem års gennemsnit, og det er et rigtig flot udbytte på et stort frøavlssareal i 2019. Priserne er faldet noget fra sidste sæsons niveau, men det opvejes generelt af fremgangen i udbytter. Derfor glæder vi os over, at frøavlerne i gennemsnit kan afregnes med godt 13.800 kr. pr. ha for høst 2019

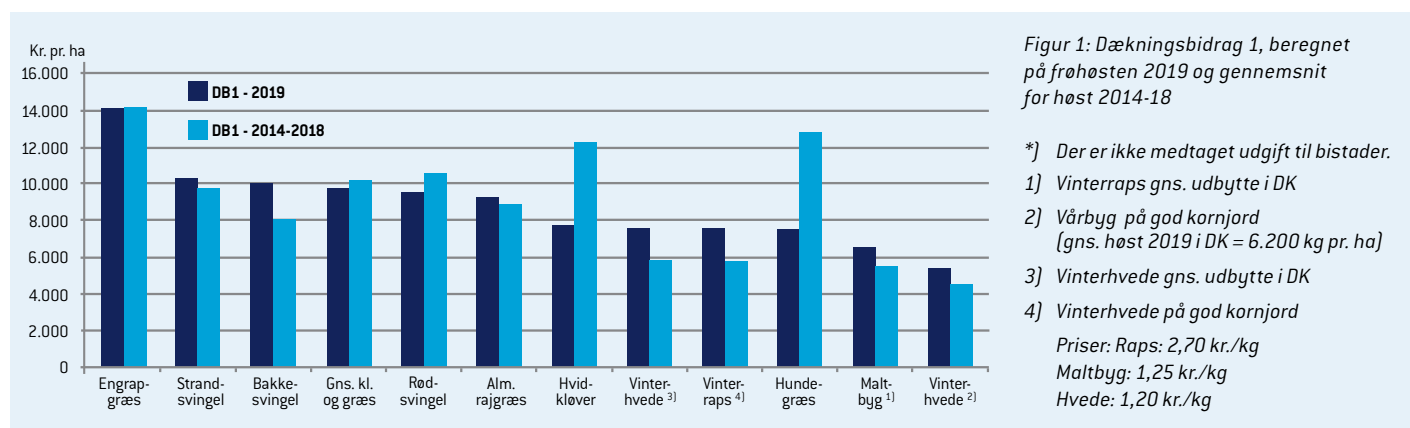
Dækningsbidragene vist på denne side er beregnet ud fra følgende data:

- **Udbytte normal kvalitet:** Den oprensede renvare i kg pr. ha omregnet til normal kvalitet jævnfør de kontraktlige betingelser.
- **Bruttoudbytte:** Den samlede bruttoafregning. Bemærk at der i tallene er medtaget den udbetalte lagerleje, hvor det samlede udbetalte beløb pr. art er fordelt på alle dyrkede ha.
- **Stykomkostninger:** De beregnede omkostninger til udsæd, kemi-

kalier, evt. tørring, rensning, analyser, certificering, rentekrav mm. Rentekravet udligner normalt de senere betalingsterminer i kløver og græsfro i forhold til kornafgrøder.

- **DB 1:** Afgrødens økonomiske afkast for maskinomkostninger mm. Sidstnævnte medtages ikke, da de vurderes at variere meget mellem de enkelte ejendomme.

Udbytter og priser på korn, ærter og raps er taget fra Oversigt over Landsforsøgene 2019 fra Seges og afgrødekalkuler fra VKST.

Tabel 1. Udbytter og dækningsbidrag 1 for høst 2019 sammenlignet med 2014-2018

Art	Høst 2019				DB1					DB1 gns. 2014-2018	
	Brutto-udbytte	Styk-omkostninger	DB1	Relativt m. vinterhvede=100	2018	2017	2016	2015	2014	kr. pr. ha	Relativt m. vinterhvede=100
Hvidkløver *)	10.361	2.613	7.748	142	12.298	6.411	12.791	15.569	14.070	12.228	266
Timote	8.655	2.317	6.338	116	3.610	4.542	5.723	9.392	6.689	5.991	131
Alm. rajgræs	13.297	4.033	9.264	170	8.854	8.572	7.681	9.594	9.794	8.899	194
Ital. rajgræs	12.779	3.085	9.694	178	8.221	8.491	6.591	7.790	7.940	7.807	170
Hybridrajgræs	12.664	3.090	9.574	176	9.053	7.718	4.931	9.704	10.808	8.443	184
Rajsvingel	14.534	3.250	11.284	207	8.609	8.306	6.555	10.633	11.281	9.077	198
Strandsvingel	14.536	4.235	10.301	189	9.630	9.188	8.606	11.201	10.273	9.780	213
Hunde-græs	11.291	3.740	7.551	139	12.941	14.063	11.759	12.297	12.932	12.798	279
Engsvingel	8.380	3.069	5.311	98	7.351	6.339	10.748	12.483	15.550	10.494	229
Rødsvingel	13.672	4.124	9.548	175	11.382	10.924	8.928	10.371	11.295	10.580	231
Alm. rapgræs	15.832	3.633	12.199	224	16.791	15.202	15.827	11.571	13.471	14.572	318
Engrapgræs	18.248	4.181	14.067	258	12.378	15.200	11.807	15.917	15.548	14.170	309
Bakkesvingel	13.717	3.709	10.008	184	8.601	9.848	5.906	9.010	6.789	8.031	175
Gns. kl. og græs	13.814	3.969	9.845	179	10.290	10.245	9.068	10.898	10.506	10.201	222
Vinterraps ¹⁾	11.880	4.284	7.596	140	4.704	6.377	4.349	7.282	6.322	5.807	127
Maltbyg ²⁾	9.750	3.175	6.575	121	4.787	4.840	4.337	6.962	7.068	5.599	122
Vinterhvede ³⁾	9.960	4.517	5.443	100	4.396	4.131	4.120	5.014	5.283	4.589	100
Vinterhvede ⁴⁾	12.120	4.517	7.603	140	7.716	4.131	4.844	6.540	6.174	5.881	128

Stor frøhøst i 2019

Høsten er nu færdigrenset, og vi glæder os over en rigtig flot høst med pæne udbytter i de fleste arter sammenlignet med gennemsnittet af de seneste fem års udbytter. I de fleste arter høstede vi pænt over gennemsnittet, som i eksempelvis alm. rajgræs og strandsvingel, og vi fik rekordudbytter i engrapgræs

Gode vækstforhold i efteråret 2018 og en mild vinter gav vores frøafgrøder et rigtigt godt afsæt, da foråret indtraf i 2019. Marts startede vådt, men foråret gik hurtigt ind i en tør og varm periode i hele april, hvor nedbørsunderskuddet tidligt satte gang i vandingsmaskinerne. Maj blev kølig med normale mængder nedbør og lagde grundlaget for gode frøudbytter. Juni blev varm og bød på gode bestøvningsforhold, så frøafgrøderne blev godt bestøvet og udviklede generelt gode fyldte frø. Høstvejret var fint for de tidligste arter, og de kom godt i hus. I de senere arter fik høstvejret stor betydning for høstudbyttet i den vestlige og nordlige del af Jylland.

Resultatet af høsten 2019 fremgår af tabel 2, og vi ender på et udbytteindeks på 107 på et relativt stort areal, så det er samlet set en stor høst, som vi i denne sæson har behandlet på vores afdelinger.

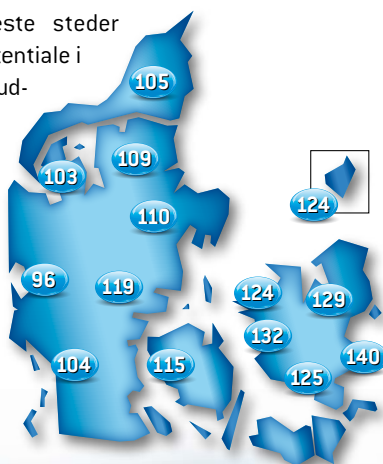
Hvidkløver toppede på Bornholm

Hvidkløver viser en historisk stor variation, hvor Bornholm går helt til tops med 880 kg pr. hektar og Lolland-Falster må nøjes med 380 kg pr. hektar. Den største enkeltfaktor bag dette var skadelige insekter, som der var problemer med i stort set alle egne bortset fra på Bornholm. Insektproblemerne var tilstede selv i marker, der blev behandlet flere gange med insekticider, og vi endte med at få leveret en råvare, der gav et stort rensesvind.

Store variationer i alm. rajgræs

Vækstsæsonen havde de fleste steder skabt et rigtigt godt udbyttepotentiale i alm. rajgræs, der leverede et udbytte på et rigtigt flot niveau. Desværre blev alm. rajgræs hårdt ramt af de svære høstbetingelser med store regnvandsmængder i august, der især koste udbytte i Nord-

Figur 2. Relativ udbytteindeks af alm. rajgræs for høst 2019. Indeks viser, hvilke relative udbytter der blev opnået i forhold til et femårs normaludbytte i de enkelte områder

vest- og Vestdanmark. Figur 2 viser et kort med de relative indeks for høsten i alm. rajgræs, og udbytterne går fra 1.400 til over 2.100 kg pr. hektar i de enkelte områder.

Lette frø i rødsvingel og flot udbytte i engrapgræs

I rødsvingel høstede vi lidt under normalen, og i nogle regioner var frøvaren domineret af lette frø. Derudover var især denne art noget mærket af et stort ukrudtstryk af væselhale. Det ser ud til, at sorterne uden udløbere klarede sig bedst. Hundegræs blev skadet af sen nattefrost i foråret, og det kostede på udbyttet. I strandsvingel fik vi en rigtig god høst, som var relativt bedst øst for Storebælt. Engrapgræs var efter et par år med dårlige udbytter årets højdespringer med over 1.250 kg pr. hektar, hvilket er et rigtigt flot udbytte. 🌱

Tabel 2. Relative udbytter og rensesvind for høst 2019, sammenlignet med fem års gennemsnit

Art	Udbytte 2019 i forhold til 2014-18, rel.	Rensesvind 2019, pct.	Rensesvind 5 års gns. 2014-2018, pct.
Hvidkløver	76	35	28
Alm. rajgræs	111	15	15
Hybridrajgræs	106	11	13
Ital. rajgræs	110	12	11
Rajsvingel	105	15	15
Rødsvingel	98	15	15
Bakkesvingel	116	20	21
Engsvingel	75	17	18
Strandsvingel	114	16	17
Timote	119	13	15
Hundegræs	90	14	13
Engrapgræs	121	22	23
Alm. rapgræs	104	44	41
Krybhvene	151	33	39
Græs og kløver	107	16	16

